

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2025-03-27

Ärendenummer
NV-07320-24

Aminoff, Christine
Tel: 010-698 18 15
christine.aminoff
@naturvardsverket.se

Beslut om skydds jakt på vikare

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att tillåta skydds jakt på 200 vikare enligt nedanstående villkor.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning och gälla även om det överklagas.

Villkor för skydds jaktens genomförande

Jakttid

Skydds jakten får ske under tiden:

- den 1 maj 2025 till och med den 15 januari 2026

Jaktområde

Skydds jakten får bedrivas inom svenskt territorium i följande län:

- Norrbottens län
- Västerbottens län
- Västernorrlands län
- Gävleborgs län

Skydds jakten får endast ske efter vikare:

- vid platser där yrkesfiske bedrivs och inom ett avstånd av 200 m från sådant område där vikare orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen,
- vid fiskodling samt inom ett avstånd av 200 m från sådant område,
- i fredningsområde för fisk samt inom ett avstånd av 200 m från sådant område.

Undantagna områden

Ingen skydds jakt på vikare får med stöd av detta beslut ske inom nationalparker. Jakt enligt detta beslut inom andra skyddade områden (exempelvis sälskyddsområden, Natura 2000-områden eller naturreservat) är bara tillåten om den kan ske utan hinder av de regler som gäller i dessa områden. Jakt som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-områden kan enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken (1998:808) även kräva tillstånd ("Natura 2000-

tillstånd”). Frågor om sådant tillstånd prövas av länsstyrelsen i aktuellt län.

Inom vissa områden, som inte omfattas av annat områdesskydd, sker inventering av sälar under våren:

- Norrbottens län	Vidbrännan
- Västerbottens län	Lördagshällan
	Yttre Järnäsgrund

För dessa områden tillåts endast skydds jakt på vikare under tiden från och med den 16 juni 2025 till och med den 15 januari 2025.

Antal vikare som får fällas

Totalt får 200 vikare fällas under skydds jakten. Antalet fördelas enligt följande mellan länen:

Norrbottens län, Västerbottens län, Västernorrlands län	180
Gävleborgs län	20

Utbildning

Den som jagar säl från båt ska ha gått utbildning i säljakt. Utbildningen ska vara organiserad av jägarorganisation i Sverige eller Finland.

Jaktmetoder

Vid denna skydds jakt är det tillåtet att jaga från stillaliggande båt med motorn på eller av.

Innan skydds jakt

Den som avser att bedriva skydds jakt på vikare ska närmaste vardag innan jakten genomförs besöka Naturvårdsverkets hemsida, eller kontakta Naturvårdsverkets kundtjänst, för att få information om hur många vikare som återstår av antalet som tillåtits och för att få information om provtagning fortfarande ska ske från fällda sälar i det aktuella området. Se nedan under ”Upplysningar” för kontaktuppgifter till Naturvårdsverket.

Efter skydds jakt

Den som fällt eller påskjutit¹ vikare ska anmäla detta till Naturvårdsverket utan dröjsmål och senast närmaste vardag efter att säl fällts. Använd det formulär som finns tillgängligt för ändamålet på Naturvårdsverkets hemsida eller kontakta kundtjänst via telefon eller e-post.

Följande uppgifter ska lämnas:

- var och när djuret fälldes eller påsköts genom att ange position i SWEREF 99 format
- namn på närmast liggande känd plats (exempelvis ort, ö, fyr, vattenområde eller motsvarande)
- namn, adress, telefonnummer och e-postadress till skytten

---

¹ Med påskjutning avses att skott har avlossats mot djuret med avsikt att fälla denna och det inte kan uteslutas att djuret är träffat.

- uppgifter om säl bärgats och om provtagning genomförts

Om säl bärgats (eller det i övrigt är möjligt att avgöra) ska även följande uppgifter lämnas:

- kön på fälld eller påskjuten säl
- längd på fälld säl (från nos till svansspets)
- späcktjocklek på fälld säl (vid bröstbenet, späck mellan muskel och hud)

Hantering och provtagning av fällt djur

Fällda vikare ska så långt som möjligt bärgas. Skydds jakt ska därför när det är möjligt bedrivas på sådant sätt på sådana platser där bärgning är möjlig.

Om vikare fällts och har kunnat bärgas ska stora provtagningen ske enligt nedanstående villkor:

Gävleborgs län:

- Hela jaktperioden på samtliga fällda vikare

Norrbottnens län, Västerbottnens län, Västernorrlands län:

- Från och med 1 maj till och med 31 juli 2025 ska det tas prover från maximalt 25 honor som är över 100 cm långa (från nos till svansspets)
- Från och med 1 september 2025 till dess att provtagningskvoterna är fyllda ska det tas prover från maximalt 30 vikare

Vid provtagningen ska följande innefattas (stora provtagningen):

- Underkäke
- Samtliga inre organ utskuret i ett stycke från tunga till anus (inkl. mag- och tarmkanal)
- Reproduktionsorgan (inkl. ev. foster) från honor, testiklar och penisben från hanar
- Remsa av späck och hud (några cm bred och ca 30 cm lång, ca 200 gram)
- En bit muskel ca 200 gram

Proverna ska skickas in till Naturhistoriska riksmuseet.

Ingen provtagning ska göras och inga prover ska skickas in utöver vad som anges ovan. Ersättning för provtagning kommer endast utgå för inskickad komplett provtagning och som skett under ovan angivna tidsperioder.

Provtagning kan endast ske av sälar skjutna vid jakt. Bifångade sälar, exempelvis de sälar som fastnat i fiskeutrustning, ska inte provtas men kan skickas in mot ersättning, ring till Naturhistoriska riksmuseet för att säkerhetsställa detta först. Kontakta även museet om en säl som misstänks vara sjuk skjutits, för råd kring provtagning/insändande av hel säl.

Ersättning får utgå även för provtagning som genomförs vid skydds jakt på vikare i Norrbottens län, Västerbottnens län, Västernorrlands län före den 1 september, om provtagningen sker efter överenskommelse med Naturhistoriska riksmuseet.

I den händelse tagna prover inte har levererats till Naturhistoriska riksmuseet ska detta rapporteras till Naturvårdsverket för att möjliggöra ny provtagning.

Handledning och instruktioner för provtagning finns tillgängligt genom

både Naturhistoriska riksmuseets och Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats (se under ”Upplysningar”).

Bakgrund

Naturvårdsverket kan besluta om skydds jakt efter säl på eget initiativ eller efter ansökan från enskild. I likhet med föregående år har Naturvårdsverket valt att på eget initiativ utreda behovet av skydds jakt på vikare. Grundtanken är att om möjligt förekomma enskilda ansökningar och därmed möjliggöra skydds jakt så snart behov uppstår i samband med skada på fångst eller redskap, vid fiskodlingar samt i fredningsområden.

Naturvårdsverket har inför beslutet inhämtat uppgifter och synpunkter från länsstyrelser, Havs- och vattenmyndigheten, Göteborgs universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet, Naturhistoriska riksmuseet och Jordbruksverket samt olika intresseorganisationer. Naturvårdsverket har mottagit svar och synpunkter från både myndigheter och intresseorganisationer.

Yttrande från Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten anger bland annat att deras kunskap om lokala förhållanden och de skador som olika sälarter orsakar är begränsad, medan länsstyrelserna besitter god kännedom om var problem med predation uppstår och vilka åtgärder som är möjliga och effektiva inom respektive kustområde. Havs- och vattenmyndigheten anger vidare att vikare är särskilt utsatt för pågående klimatförändringar och inventeringarna av vikare är och har varit komplicerad och svåra att utföra på ett standardiserat sätt på grund av kraftigt varierande isutbredning. Ett varierande antal räknade vikare vid inventeringarna skapar osäkra resultat och det är därför svårt att följa populationsutvecklingen. Arten är klassad som sårbar (VU – Vulnerable) enligt Helcoms rödlista (HELCOM Red List Marine Mammal Expert Group 2013) men livskraftig (LC – Least Concern) enligt den svenska rödlistan (Artdatabanken, 2020). Eftersom populationen delas mellan Sverige och Finland är det viktigt att ha kontakt med Finland, som de senaste åren i snitt har skjutit ca 300 individer per år.

Det är viktigt att de individer som fålls kan knytas till uppkomna skador eller risk för skador, varför som tidigare år enbart skydds jakt i närheten av fiskeredskap bör tillåtas (max 200 meter från fiskeredskap). Ett maxantal på 200 individer rekommenderas, varav 20 vikare rekommenderas att fållas i Gävleborgs län.

Skäl för beslutet

Aktuella bestämmelser

Beslut om skydds jakt efter säl kan fattas av Naturvårdsverket med stöd av 23 a och 23 b §§ jaktförordningen. Skydds jakt får enligt bestämmelserna medges bl.a. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom om det inte finns någon annan lämplig lösning och det inte försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå, får beslut om skydds jakt fattas även om någon skada inte har inträffat. Innan Naturvårdsverket fattar ett beslut gällande skydds jakt efter säl ska verket höra Havs- och vattenmyndigheten.

Enligt 24 d § jaktförordningen får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. Enligt samma paragraf får Naturvårdsverket tillåta jakt från motordrivna fordon, exempelvis båtar, vilket annars är förbjudet enligt 31 § jaktlagen (1987:259).

I beslut om skydds jakt ska det enligt 9 b § jaktförordningen anges

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer att ske.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får Naturvårdsverket besluta att ett beslut om skydds jakt ska gälla även om det överklagas.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Naturvårdsverkets bedömning

Förhindrande av allvarlig skada på fiske

Havs- och vattenmyndigheten m.fl. har i yttrande till Naturvårdsverket lämnat uppgifter om de skador som vikare (och gråsäl samt knobbsäl) orsakar fisket. Skadorna orsakade av säl är fortsatt omfattande längs Sveriges kuststräcka, trots att antalet yrkesfiskare över tid har minskat. Främst är det kustnära yrkes- och husbehovsfisket med passiva redskap som garn och nät som anges vara hårt drabbat av sälskador.

Studier av småskaligt torskfiske i Östersjön visar att ökande mängd sälskador bidrar till att antalet yrkesfiskare minskar². Naturvårdsverket bedömer att motsvarande tendenser finns i berörda län³. Det totala antalet yrkesfiskare minskade med 38% under åren 2014–2023 medan andelen yrkesfiskare, som rapporterade sälskador till Havs- och vattenmyndigheten, ökade från 57% år 2014 fram till 65 % år 2019. De senaste åren har dock andelen som rapporterar skador minskat något och år 2023 var det andelen 59%⁴. Det är svårt att avgöra hur stor del av skadorna som orsakas av vikare snarare än gråsäl, bland annat eftersom vikaren tenderar att konsumera mindre fisk och ofta hela bytet. Enligt Jordbruksverket kan vikare ta sig in i sälsäkra redskap, där de skadar och äter fisken innan de tar sig ut igen. De kan även skrämma bort fisk från redskapen, vilket minskar fångsterna.

Länsstyrelsen i Norrbottens län uppger i sitt yttrande att yrkesfiskare årligen kan ansöka om ersättning för sälskador. Under 2024 inkom 39 ansökningar. I Norrbotten har man prioriterat att ersätta endast de yrkesfiskare som använder

---

2 Blomquist, J., och Waldo, S. (2021). Seal interactions and exits from fisheries: insights from the Baltic Sea cod fishery. – ICES Journal of Marine Science, 78(8), 2958–2966. <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsab173>

3 Dnr HaV 2024-000229. Bilaga 4 – Havs- och vattenmyndigheten, 2023. Rapporterade sälskador.

4 Havs och vattenmyndigheten. (2025). Rapport 2025:2. Sälpopulationernas tillväxt och utbredning samt effekterna av sälskador i fisket och sälarnas roll i ekosystemet. <https://www.havochvatten.se/download/18.6ab16f9919457c08995bc8f9/1737630880438/Rapport-RU-Sal-populationer-salskador-roll-i-ekosystemet.pdf>

minst tre fasta redskap. Om ersättningskriterierna varit annorlunda hade dock fler sannolikt ansökt om ersättning.

Sälskador medför ökade kostnader och arbetsinsatser för yrkesfiskarna, inklusive reparation av redskap, investeringar i saltåliga redskap och material samt inkomstbortfall på grund av skadad eller förlorad fångst. I Norrbotten drabbar sälskador främst fiske med nät och fasta redskap såsom fällor och ryssjor.

Nätfiske är periodvis omöjligt i områden med hög säl närvaro, vilket har påverkat var och hur det bedrivs. Nätfisket förekommer i hela skärgården, men skadorna är oftast större i de mellanliggande och yttre delarna. Tidvis förekommer dock sälen i stora antal även långt in i skärgården, nära fastlandet⁵.

Sveriges lantbruksuniversitet rapporterar en ökning av skador på nätfiske orsakade av vikare i Gävleborgs län och anser därför att skydds jakt är en lämplig åtgärd för att minska dessa skador. Även Länsstyrelsen i Gävleborgs län ställer sig positiv till beslut om skydds jakt, då de under flera år mottagit rapporter om en ökad närvaro av vikare i länet. En utveckling som även Naturvårdsverket bekräftar.

Enligt yttranden från bland annat Länsstyrelsen i Norrbottens län och Jordbruksverket så finns det även behov av att skydda vattenbruk från skador orsakade av vikare.

Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt efter säl ibland endast kan förväntas ha en relativt begränsad och tillfällig effekt mot skador och påverkan på fiskbestånd. Men Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt ändå är en lämplig lösning då en riktad jakt kan få sälar att undvika de områden som nyttjas vid fiske och vattenbruk. Skydds jakt efter vikare behövs för att det ska finnas möjlighet att förhindra allvarlig skada.

Skydd av fiskbestånd

Studier visar att återhämtningen av fiskbestånd i fiskefria områden kan hämmas av predation från ökande sälpopulationer. Flera länsstyrelser (Blekinge, Stockholm, Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Västra Götaland) samt intresseorganisationer betonar i sina yttranden behovet av skydds jakt på säl inom fredningsområden för att skydda fiskbestånd.

Vid studier av fredningsområden för fisk har effekten av fredningsområden för fisk i Stockholms skärgård utvärderats. Resultaten visar att dessa områden har en positiv inverkan på gäddbestånden, men samtidigt har en kraftig ökning av sälpredation observerats i undersökta vikar^{6 7 8}. Vikare kan uppträda skyggare än övriga sälarter och risken för predation i fredningsområden kan därmed vara mindre än för övriga sälarter, samtidigt finns behov att förhindra skada i den mån den uppstår.

---

5 Länsstyrelsen i Norrbottens län dir 2603-2025.

6 Bergström U, Fredriksson R, Boström M, Florin A-B, Lundström K, & Andersson H C 2016. Ett fiskefritt område för skydd av sik i Bottenhavet.

7 Bergström, U., Sköld, M., Wennhage, H. & Wikström, A. (2016). Ekologiska effekter av fiskefria områden i Sveriges kust- och havsområden.

Aqua reports 2016:20. Institutionen för akvatiska resurser, Sveriges lantbruksuniversitet, Öregrund. 207 s.

https://pub.epsilon.slu.se/14188/1/bergstrom_u_%20et_al_170315.pdf

8 Bergström, U., Berkström, C., Sköld, M. (eds.), Börjesson, P., Eggertsen, M., Fetterplace, L., Florin, A-B., Fredriksson, R., Fredriksson, S., Kraufvelin, P., Lundström, K., Nilsson, J., Ovegård, M., Perry, D., Sacre, E., Sundelöf, A., Wikström, A., Wennhage, H. (2022) Long-term effects of no-take zones in Swedish waters. Aqua reports 2022:20. Swedish University of Agricultural Sciences. 289 pp.

<https://doi.org/10.54612/a.10da2mgf51>

Naturvårdsverket bedömer att skyddsjakt efter säl ibland endast kan förväntas ha en relativt begränsad och tillfällig effekt på fiskbestånd, men att det i vissa fredningsområden för fisk är en lämplig lösning. Skyddsjakt kan minska sälens närvaro i områden som är särskilt viktiga för att skydda känsliga fiskbestånd. Därför bedömer Naturvårdsverket att en riktad skyddsjakt efter vikare behövs för att kunna förhindra dess predation på känsliga fiskbestånd.

Annan lämplig lösning

Det finns flera olika skadeförebyggande åtgärder som generellt kan vidtas för att minska sälskadorna på fisket, fredningsområden och fiskodlingar, exempelvis;

- fiske vid olika tidpunkter på dygnet
- vakta vid redskapen, fredningsområdet, utsättningsplatsen eller fiskodlingen
- fiske i kortare perioder
- byte av fångstplatser
- val av redskap som är särskilt utformade
- olika typer av sälskrämmor, exempelvis ljud
- avstängning av viktiga områden (lekområden och vandringsområden) för att skapa sälfria områden

För vattenbruksägare finns även följande möjligheter att försöka minska sälskadorna:

- starkare material för att förstärka näten i kassarna eller extranät utanför kassarna i havsbaserad odling där sälskador är vanligast.

Erfarenheterna, som bland annat bekräftas av Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Sveriges lantbruksuniversitet och Jordbruksverket, visar att dessa skadeförebyggande åtgärder har begränsad och oftast kortvarig effekt. Trots en längre tids arbete för att utveckla redskap och metoder som ska vara säkra mot sälangrepp finns det ännu inte fiskeredskap som effektivt förebygger och minskar risken för sälskador för alla typer av fiske och för alla fiskares behov och förutsättningar. Sälen kan lära sig snabbt att förknippa skrämmorna med mat vilket kan ge skyddet en motsatt effekt.

Naturvårdsverkets samlade bedömning är att det saknas annan lämplig lösning än skyddsjakt för att helt förhindra de allvarliga skador som orsakas av vikare samt för att skydda utsatta fiskbestånd. Skyddsjakt är därför ett nödvändigt komplement till andra åtgärder.

Gynnsam bevarandestatus

Helsingforskommissionen (det styrande organet för Helsingforskonventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö) föreslår att det undre referensvärdet för totala antalet vikare i Bottenviken och Bottenhavet bör ligga på minst 10 000⁹. I enlighet med art- och habitatdirektivet har det av Sverige inrapporterats till Europeiska unionen att referensvärdet är 7 500 för den svenska delen av Östersjöpopulationen.

---

⁹ HELCOM. (2006). *HELCOM RECOMMENDATION 27-28/2*. <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2019/06/Rec-27-28-2.pdf>SSION

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för övervakning av beståndsutvecklingen hos sälarterna i de svenska havsområdena. Övervakningen utförs av Naturhistoriska riksmuseet.

Av yttrande från Naturhistoriska riksmuseet framgår att de senaste årens inventering av vikare varierat kraftigt beroende på rådande isförhållanden och att det därför är svårt att uppskatta vikarens population. Vikare tillhörande Östersjöpopulationen, som inventeras i Bottniska viken, har haft tillväxt på 4,6 % per år till 2012. Efter det har variationen i inventeringsresultaten varit stora, vilket har inneburit att det inte varit möjligt att följa populationstrenden enligt Naturhistoriska riksmuseet. Den totala populationen uppskattades överstiga 20 000 individer 2015, men sedan dess framför Naturhistoriska riksmuseet att det inte gått att fastställa om beståndet fortsatt ökat eller minskat utifrån de inventeringsmetoder som använts. Ett exempel på detta är att det våren 2024 räknades drygt 8 200 vikare i Bottenviken, men året innan var det cirka 14 000¹⁰. På grund av osäkerheten med inventeringen och östersjövikarens populationsutveckling rekommenderade HaV att skydds jakt på vikare 2024 skulle hanteras av Naturvårdsverkets efter ansökan från enskild.

I slutet av 2024 publicerades en ny populationsanalys på Östersjövikarens populationsutveckling¹¹. Modellen baseras på abundans-index från flyginventering, reproduktionsdata och ålderstrukturdata från hälsoövervakning, jaktkvoter samt is-utsträckning, från både Finland och Sverige. Modellen skattar att antalet vikare i Bottniska viken under 2024 är inom intervallet 20 000–36 000 samt att populationstillväxten den senaste tioårsperioden har varit mellan 3,9–6,7%.

Eftersom det finns en risk att vikare i Gävleborg tillhör en annan population än Östersjöpopulationen, rekommenderade Havs- och vattenmyndigheten endast ett mycket begränsat antal i Gävleborgs län. Då vikare rör sig över stora områden skulle de även kunna tillhöra de känsliga populationerna av den södra Östersjöpopulationen från Skärgårdshavet eller Rigabukten^{12 13}. Enligt Artdatabanken¹⁴ som sammanställer underlag om vikarens bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, ingår Gävleborgs län i vikarens naturliga

---

¹⁰ Luke. (2025). Gråsälsbeståndet i Östersjön fortsätter öka – lång isvinter påverkade förhållandena för inventeringen av vikare. <https://www.luke.fi/sv/nyheterna/grasalsbestandet-i-ostersjon-fortsatter-oka-lang-isvinter-paverkade-forhallandena-for-inventeringen-av-vikare>

¹¹ Ersalman, M., Kunnasranta, M., Ahola, M., M. Carlsson, A., Persson, S., Bäcklin, B-M., Helle, I., Cervin, L., Vanhatalo, J. (2024). Integrated population model reveals human and environment driven changes in Baltic ringed seal (*Pusa hispida botnica*) demography and behavior. <https://arxiv.org/pdf/2408.08069>

¹² HELCOM. (2023). *Population trends and abundance of seals – Ringed seals*. https://indicators.helcom.fi/wp-content/uploads/2023/04/Population-trends-and-abundance-of-seals-Ringed-seals_Final_April_2023-1.pdf

¹³ NRM diarenr: 70-2025. (2025). Naturhistoriska riksmuseets yttrande inför jakt på säl 2025-2026. Datum: 2025-02-19.

¹⁴ Pers kom Henrik Thurfjell

utbredningsområde inom Östersjöpopulationen. Det är därför sannolikt att jakten i området främst påverkar vikare från denna population.

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten finansierar ett forskningsprojekt vid Naturhistoriska riksmuseet i syfte att kartlägga vikarepopulationernas genetiska struktur. Genom insamling av data från eventuellt skjutna vikarsälar i Gävleborg ges möjligheter att undersöka om dessa har sitt ursprung i Bottenviken eller i de södra populationerna. På så sätt kan denna skydds jakt bidra till en ökad kunskap inför framtida förvaltningsbeslut.

Enligt Helsingforskommissionens rekommendationer ska också skydds jakt koordineras mellan länder så att målen för förvaltningen inte äventyras. En avstämning har därför gjorts med det finska Jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet anser inte att de gemensamma jaktkvoten för Sverige och Finland hotar vikarens populationstillväxt. Finland har beslutat om licensjakt på 375 vikare ¹⁵.

Mot bakgrund av Havs- och vattenmyndigheten, Göteborgs universitet och Naturhistoriska riksmuseets yttranden framkommer det att det finns skäl att iaktta viss försiktighet vid fastställandet av antalet sälar som får fällas samt att jakten bör riktas till de områden där vikare orsakar allvarlig skada.

Naturvårdsverket har vägt detta mot de yttranden som framförts vid samrådet från bland annat Länsstyrelserna i länen Norrbotten, Västerbotten, Gävleborg, Jordbruksverket, Sveriges lantbruksuniversitet och flera intresseorganisationer om att jakt på vikare behöver vara mer omfattande genom en större kvot och generösare villkor för att effektivt förhindra de allvarliga skador som vikare orsakar inom fisket, vattenbruk och på känsliga fiskbestånd.

Trots att vikare inte har gynnsam bevarandestatus bedömer Naturvårdsverket att en skydds jakt riktad mot skadegörande individer är av vikt på grund av den rådande skadebilden. Vidare bedöms skydds jakt efter totalt 200 vikare enligt ovan inte förhindra återställandet av en gynnsam bevarandestatus för arten.

Sammanfattningsvis gör därför Naturvårdsverket bedömningen att samtliga förutsättningar är uppfyllda och fattar därför beslut om att tillåta skydds jakt på vikare.

Villkor

De beslutade jakttiderna syftar till att ge så goda förutsättningar som möjligt för skydds jakt samtidigt som hänsyn tas till sälarnas behov av ro under kutningstiden.

Syftet med skydds jakten är att förhindra allvarliga skador och skydda bestånd av fisk och en förutsättning är att det inte finns någon annan lämplig lösning.

För att underlätta bärgning av fällda sälar får jakten ske från stillaliggande båt med motorn på eller av.

Det bedöms vara av vikt att Naturhistoriska riksmuseet får in de prover som

---

¹⁵ Finlands viltcentral. (2024). *Kvoterad jakt på gråsäl och östersjövikare*.

<https://riista.fi/sv/jakt/tjanster-for-jagarna/tillstandsforvaltningen/kvoterad-jakt-pa-grasal/>

behövs för deras arbete med att övervaka vikarens hälsostatus. Det finns därför krav på att prover från fälld säl som kunnat bärgas skickas in till Naturhistoriska riksmuseet under vissa tidsperioder.

Beslutets verkställande och kungörelse

Med hänsyn till att skadorna är allvarliga och pågående är det viktigt att skyddsjakten kan inledas då jakttiden startar. Detta är nödvändigt för att förhindra att ytterligare allvarliga skador uppstår. Det finns därför skäl för att beslutet ska gälla även om det överklagas. Det finns även tid mellan beslutsdatum och jaktstart som ger berörda möjlighet att ta del av beslutet innan det börjar tillämpas.

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Virkesvägen 2 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Hur man överklagar

Uppllysning om hur man överklagar, se bilaga.

Uppllysningar

Länsstyrelserna får med stöd av 47 § jaktförordningen meddela tillstånd till jakt på sådant allmänt vatten och sådana holmar, klippor och skär som avses i 12 § andra stycket jaktlagen. Det är även möjligt att efter överenskommelse med jakträttshavaren bedriva skydds jakt efter säl på annans jaktområde.

Information om fredningsområden för fisk tillhandahålls av Havs- och vattenmyndigheten, bland annat på webbplatsen svenskafiskeregler.se.

Kontaktuppgifter till Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats

Länsstyrelserna får med stöd av 47 § jaktförordningen meddela tillstånd till jakt på sådant allmänt vatten och sådana holmar, klippor och skär som avses i 12 § andra stycket jaktlagen. Det är även möjligt att efter överenskommelse med jakträttshavaren bedriva skydds jakt efter säl på annans jaktområde.

Information om fredningsområden för fisk tillhandahålls av Havs- och vattenmyndigheten, bland annat på webbplatsen svenskafiskeregler.se.

Information om provtagning av säl tillhandahålls av Naturhistoriska riksmuseet, på webbplatsen <https://www.nrm.se/natur--och-miljoovervakning/halsoovervakning-av-marina-daggdjur/halsoovervakning-sal/saljakt>.

Det är olämpligt att lämna slaktrens som innehåller höga halter av bly, det vill säga skottrens från djur som fällts med blyammunition, i naturen. Sådant slaktrens orsakar blyförgiftning hos vilt som äter upp det.

Kontaktuppgifter till Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats

Webbplats: www.naturvardsverket.se/saljakt

E-post: kundtjanst@naturvardsverket.se

Telefon: 010-698 10 00 (vardagar 08:00-16.30)

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande enhetschefen Hanna Ek.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit, handläggarna Christine Aminoff, föredragande, och Jens Andersson samt juristen Emil Ekström.

För Naturvårdsverket

Hanna Ek

Christine Aminoff

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

Kopia till:

Fiskevattenägareförbundet

Göteborgs universitet

Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och kustfiskarnas producentorganisation

HELCOM

Jordbruksverket

Jord- och Skogsbruksministeriet, Helsingfors

Jägarnas Riksförbund

Klimat- och näringslivsdepartementet, Stockholm

Klimat- och miljödepartementet, Oslo

Kustbevakningen

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Stockholm

Lantbrukarnas Riksförbund

Länsstyrelsen i Blekinge län

Länsstyrelsen i Gotlands län

Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Miljöministeriet, Helsingfors
Födevare-, lantbruk- och fiskeriministeriet, Köpenhamn
Naturhistoriska riksmuseet
Norrbottens Kustfiskares Producentorganisation
Närings- och fiskeridepartementet, Oslo
Polismyndigheten
Program Sälar och Fiske
Producentorganisationen Kustfiskarna i Bottenhavet
Skärgårdarnas riksförbund
Svenska Jägareförbundet
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenska Rovdjursföreningen
Sveriges Fiskares Producentorganisation
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Swedish Pelagic Federation
Världsnaturfonden WWF

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.